

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Annerieke Bilderbeek	Datum	20 maart 2026
E-mail	annerieke.bilderbeek@utrecht.nl	Kenmerk	34080017
Type brief	Actualiteit	Onderwerp	Integraal programma van eisen en functioneel ontwerp Lunettenpark deel 2
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Ruimtelijke Ordening

Geachte leden van de raad,

Bij deze willen we u informeren dat wij dat het Integraal Programma van Eisen en het Functioneel Ontwerp Lunettenpark deel 2 (IPvE/FO) is vastgesteld. Hiermee zetten we weer een stap in de verdere ontwikkeling van het parklandschap Maarschalkerweerd.

Het Lunettenpark is een bijzondere plek door een unieke combinatie van Unesco Werelderfgoed in een groene oase met een eigen biodiversiteit. Het project Lunettenpark maakt de historie hier meer zichtbaar én beleefbaar. Met de aanleg van wandelpaden, het terugbrengen van historische landschapselementen en versterking van de natuurlijke kwaliteiten van het gebied wordt het Lunettenpark stap voor stap een waardevolle toevoeging aan Utrecht Oost, waar inwoners kunnen ontspannen, ontmoeten en ontdekken. Het park levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van het Parklandschap Maarschalkerweerd.

We werken toe naar een groen, open en toegankelijk park waar het unieke historische karakter centraal staat en waar ruimte is om fijn te wandelen, recreëren, spelen en ontspannen. Omdat we de plannen in delen uitvoeren, zijn de eerste resultaten nu al goed zichtbaar, bijvoorbeeld rondom Lunet I en met de ingebruikname van de Damsluisbrug.

Met deze raadsbrief sturen wij u ter informatie het IPvE/FO voor Lunettenpark Deel 2. Hierin beschrijven we twee deelprojecten om het park weer een stap verder te brengen; de aanleg van een nieuwe groene en natuurvriendelijke wandelroute rond sportpark Koningsweg en de inrichting van het voor- en achterland van Lunet II om het erfgoed beter toegankelijk en beleefbaar te maken.

Een ander onderdeel van het parklandschap Maarschalkerweerd is de ontwikkeling van de Sportboulevard. Wij hebben ook het IPvE/FO Sportboulevard Zuid Maarschalkerweerd vastgesteld. Hierover informeren wij u in een aparte [brief](#).

Aanleiding

We ontwikkelen Maarschalkerweerd tot een groot parklandschap waar Utrechters en bezoekers kunnen fietsen, wandelen, ontspannen, sporten en recreëren in een groene en cultuurhistorisch hoogwaardige omgeving. Dit is vastgelegd in het [Ontwikkelperspectief Maarschalkerweerd 2020](#)). Het gebied wordt gevormd door twee parkgebieden: het Lunettenpark en het Krommerijnpark. ertussen ligt de Sportcampus met vitale sportverenigingen en levendige maatschappelijke en recreatieve

voorzieningen. De vier lunettenforten zijn onderdeel van het Unesco Werelderfgoed Hollandse Waterlinies. Stadion Galgenwaard ligt als een stedelijk podium van de Sportcampus aan de Kromme Rijn. Ook de herinrichting van de Koningsweg valt (deels) onder het ontwikkelperspectief, de Koningsweg kruist het Lunettenpark.

Een belangrijke doelstelling in het Ontwikkelperspectief is dat we het gebied meer open en toegankelijk willen maken voor alle Utrechters, zodat we de bestaande landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische kwaliteiten beter benutten.

Ontwikkeling in delen

De ontwikkeling van het Lunettenpark is een uitwerking van het Ontwikkelperspectief Maarschalkerweerd en wordt in verschillende delen uitgevoerd. Met het [IPvE Lunettenpark Deel 1](#) is hier in 2022 een start mee gemaakt. In dit deel zijn de fort en het achterland van Lunet I opgeknapt. Daarnaast is de damsluisbrug, de traverse (aarden wal) en het wandelpad langs de Oud Wulverbroekwetering aangelegd.

Het [IPvE/FO Lunettenpark deel 2](#) richt zich op de ontwikkeling van het “Wandelrondje Krekelpad” bij Sportpark Koningsweg (deelproject E) en “Voor – en achterland Lunet II” (deelproject F).

Voor de ontwikkeling van deelproject G loopt een ontwerptraject in overleg met de stakeholders waaronder de scouting en Stichting Hof van Eden. De ontwikkeling van deelproject G was oorspronkelijk onderdeel van deel 2. Vanwege intensieve gesprekken met de gebruikers, mede op verzoek van uw raad, is minder voortgang bereikt dan in de andere deelgebieden. We hebben daarom gekozen om een apart IPvE/FO voor deelproject G op te stellen. Hiervoor zijn twee redenen.

1. We hechten aan een goede samenwerking en een zorgvuldig planproces met scouting en Hof van Eden;
2. We willen voortgang behouden bij de deelprojecten E en F en daarmee de kosten niet onnodig op laten lopen.

Wanneer het ontwerp voor deelproject G gereed is, maken we een [IPvE/FO Lunettenpark deel 3](#). Op deze manier krijgt het Lunettenpark stapsgewijs steeds meer vorm.

Op dit moment loopt een [verhuurtender](#) voor het beschikbare vastgoed op Lunet I, II en III. Een voorwaarde in de tender is de openbare toegankelijkheid van de forteilanden. Medio 2026 worden de nieuwe huurders geselecteerd. Hiermee worden de forteilanden van Lunet I en II nog meer onderdeel van het Lunettenpark.

Het beschikbare budget voor het Lunettenpark deel 1, 2 en 3 is € 6,1 mln. (proceskosten en bouwkosten). Het grootste deel wordt gedekt vanuit het Icoonproject Maarschalkerweerd (ca € 5 mln.). Het overige deel wordt gedekt uit bijdrages van BOR, Impulsregeling HDSR en een subsidie Hollandse Waterlinies van de provincie Utrecht. Het budget voor Lunettenpark deel 2 is toereikend voor de uitvoering.

Belangrijke uitgangspunten ontwikkeling Lunettenpark

- Door het toevoegen van wandelpaden wordt het wandelnetwerk vergroot en op deze manier worden de verschillende plekken met elkaar verbonden waardoor één parkgebied ontstaat.
- Van verborgen forten naar beleefbare Waterlinie: Door het terugbrengen van historische elementen als het glacis (aardenwal) en het gedekte pad met zicht op het fort kan de Hollandse Waterlinie daadwerkelijk weer beleefd worden.
- Zorgdragen voor robuuste en beleefbare natuur: Er wordt meer gebiedseigen beplanting en gelaagde beplanting aangebracht. Daarbij wordt rekening gehouden met de historie op deze plekken. Nabij de forten is gekozen voor meer groenstructuren laag bij de grond (kruidenrijk grasland, bosschages), waardoor plekken voor looproutes en verblijfplaatsen ontstaan. Op iets grotere afstand worden ook bomen toegevoegd.
- Het Lunettenpark wordt ingericht conform kwaliteitsniveau Domstad Bijzonder (zie vastgesteld Kadernota Kwaliteit Openbare Ruimte).
- Beheerareaal wordt deels aangepast/overgedragen van VGU naar Stadsbedrijven vanwege het vergroten van publiek toegankelijk gebied.

IPvE/FO Lunettenpark deel 2

Het versterken van het erfgoed en het groen zijn belangrijke onderdelen in het Lunettenpark en gaan samen in de plannen van het IPvE/FO Lunettenpark deel 2. We creëren door de aanvulling en verbetering van groene ruimte voor de natuur, ruimte om te wandelen en ontspannen en tevens om hittestress tegen te gaan. Hiermee krijgt het gebied een impuls voor mens en dier.

Deelproject E: Wandelrondje “Krekelpad”

Rondom Sportpark Koningsweg leggen we een wandelpad aan, zorgen we voor meer groen en verlengen we de huidige watergang die langs Koningshof loopt. Hierdoor ontstaat meer diversiteit van nat en droog in het gebied. Er wordt meer gelaagde beplanting (voornemen om 17 nieuwe bomen te planten en ca. 3.000 m2 heesters) en meer gebiedseigen beplanting aangebracht (passend bij het landschap van de Kromme Rijn en Amelisweerd).

Het pad wordt toegankelijk en bruikbaar voor een recreatief ommetje. We stemmen af met het naastgelegen project dat bezig is met de voorbereidingen van de herstructurering van een deel van het sportcomplex (VGU sport).

Vogelvlucht Wandelrondje "Krekelpad" nu en straks

Deelproject F: Voor- en achterland Lunet II

In het voorland van Lunet II herstellen we het glacis (aarden wal) en verleggen we het huidige wandelpad naar de zone achter deze wal, langs de fortgracht. Hier konden de soldaten vroeger dekking zoeken voor vijandig vuur. Ook zorgen we voor meer groen en beschutting voor de aanwezige dieren en een betere aansluiting op de reeds aanwezige faunapassage.

Op het glacis komen groepen met heesterbeplanting (ca 2.000 m²), een laag die nu veel in het gebied ontbreekt en de huidige grasstrook wordt een bloemrijk hooiland. Er wordt meer gebiedseigen beplanting aangebracht (passend bij het landschap van de Kromme Rijn en Amelisweerd). De houtwal langs de fortgracht wordt op plekken uitgedund waardoor er meer diversiteit kan ontstaan. Op deze manier ontstaat een beter bruikbaar recreatief ommetje en kan het werelderfgoed beter worden beleefd. De verbinding met het wandelpad over de begraafplaats Kovelswade en richting de Oosterspoorbaan wordt aantrekkelijker gemaakt. Van direct belanghebbenden in het gebied zijn er meldingen van sociale onveiligheid doordat het erg donker is. Om deze reden is de aanleg van de verlichting naar voren gehaald. Begin 2026 zijn tijdelijke lichtmasten geplaatst, deze worden nog vervangen door de Linielantaarn (na goedkeuring beheer).

Vogelvlucht Voor- en achterland Lunet II nu en straks

Samen stad maken

Belangrijke uitgangspunten voor de ontwikkeling van het Lunettenpark zijn vastgelegd in het Ontwikkelperspectief Maarschalkerweerd. We hanteren in het Lunettenpark een intensieve vorm van

peilen. We stellen vragen en luisteren om verschillende signalen en belangen op te halen en waar mogelijk te verwerken in de plannen. We werken samen met verschillende partners in dit gebied.

In het traject voor het IPvE voor deel 1 van het Lunettenpark is al veel kennis opgedaan en heeft het projectteam een relatie opgebouwd met bewoners, ondernemers en organisaties in het gebied. Rond de zomer van 2024 zijn keukentafelgesprekken gevoerd met de verschillende belanghebbenden over de plannen voor de deelgebieden. De opmerkingen zijn genoteerd en waar mogelijk meegenomen in de verdere uitwerking naar het IPVE/FO deel 2. Welke inzichten toen zijn opgehaald en wat ermee gedaan is, is terug te lezen in het samenwerkingsverslag.

Om ook inbreng op te halen van bezoekers en gebruikers van het park zijn we in november 2024 met de gemeentelijke bakfiets op drie momenten in het gebied geweest om in gesprek te gaan met Utrechters. In dezelfde periode was het ook mogelijk om via DenkMee een online enquête in te vullen over de manier waarop bezoekers het park (willen) gebruiken. De resultaten hiervan en de gesprekken bij de bakfiets zijn terug te lezen in het [samenwerkingsverslag](#).

In mei 2025 hebben we een informatiebijeenkomst georganiseerd samen met project Herinrichting Koningsweg. Bezoekers konden langs tafels lopen met informatie over het concept FO. Het projectteam heeft toelichting gegeven en vragen van bezoekers beantwoord. Ook de reacties die we hier gehoord hebben zijn onderdeel van het samenwerkingsverslag. Op 7 oktober 2025 was er een grote informatiebijeenkomst over Maarschalkerweerd waar alle lopende projecten in dit gebied zijn toegelicht. Project Lunettenpark was ook aanwezig voor toelichting en vragen.

Korte samenvatting resultaten Samen Stad Maken

Over het algemeen zijn omwonenden, ondernemers en organisaties in de buurt enthousiast over de ontwikkeling. Enkele bedrijven en organisaties in het park werken samen onder de naam 'Lunettenparkmakers' aan evenementen en social media content om het park meer bekendheid te geven. Meerdere bezoekers/omwonenden van het park vragen naar faciliteiten voor recreatie, sport en spel, bijvoorbeeld picknickbanken, toiletten, sporttoestellen en kinderspeelplekken. Enkele mensen zijn bezorgd over de veiligheid in de avonden. Dit verbeteren we onder andere met goede verlichting, waarmee al een begin is gemaakt. Enkele bewoners en ondernemers in het gebied zijn bezorgd dat er een kans is op ongenode gasten in de avond/nacht als het gebied makkelijker toegankelijk wordt. Omwonenden/ondernemers geven foutparkeren in het groen aan als aandachtspunt. We hebben maatregelen in het ontwerp opgenomen om dit te voorkomen. Enkele betrokken Utrechters en belangengroepen op het gebied van natuur geven aan dat ze bezorgd zijn over verstoring/ aantasting van de huidige flora en fauna door de ontwikkeling en toename van bezoekers. Wij nemen deze zorgen serieus en verwerken deze waar mogelijk in de planuitwerking in de volgende fase door onder andere luwe zones in het ontwerp op te nemen.

Communicatie

Wij communiceren regelmatig over planvorming, ontwikkeling en uitvoering van het Lunettenpark. Dit doen we in context van het gebied Maarschalkerweerd en Utrecht Oost en in afstemming met communicatie over raakvlakprojecten. De communicatie vindt plaats via diverse gemeentelijke middelen en kanalen, online en fysiek, om zoveel mogelijk belanghebbenden en geïnteresseerde Utrechters te bereiken. Daarnaast maken we waar mogelijk gebruik van de netwerken en communicatiekanalen van ondernemers en organisaties in het gebied. Voor vragen en opmerkingen is te allen tijde een emailadres beschikbaar (Lunettenpark@utrecht.nl).

Na de besluitvorming in het college van het IPVE/FO deel 2 is de [projectpagina](#) op de website en de DenkMee pagina geactualiseerd. Daarnaast sturen we een wijkbericht naar de omwonenden en direct belanghebbenden.

Vervolg

Het projectteam start nu met het opstellen van het Voorlopig Ontwerp (VO). Bij het opstellen van het VO gaan we verder met Samen stad maken. Binnen de kaders van het IPVE/FO deel 2 benoemen we onderdelen zoals sport- en speeltoestellen die we met de omgeving gaan uitwerken (burgerparticipatie). Daarna wordt het VO naar een technisch definitief ontwerp (DO) uitgewerkt zodat de aanbesteding kan starten. De uitvoering van de deelprojecten E en F staat nu gepland in

Burgemeester en wethouders

Datum 20 maart 2026
Ons kenmerk 34080017

2027/2028. Dit loopt parallel aan de uitvoering van de herinrichting van de Koningsweg. We stemmen tussen de projecten de planning en fasering af.

Met de vaststelling van dit IPvE/FO zetten we weer een volgende stap om te komen tot het parklandschap Maarschalkerweerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,